

Polisi a Chanllawiau Anifeiliaid Anwes ar gyfer Aelwydydd Maeth (gan gynnwys gofalwyr cysylltiedig a pherthnasau)

Paneli Maethu (Sefydlu a Swyddogaethau) (Cymru) Rheoliadau 2018

HANES DOGFENNAU			
Rhif y fersiwn:	1	Statws: (drafft/terfynol)	terfynol
Dyddiad Ysgrifenedig	Hydref 2023	Dyddiadau Cyhoeddi ar gyfer ymgyngori	Tachwedd 2023
Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb			
Dogfennau ategol			
Awdurdodwyd gan: Pennaeth Gwasanaeth Tîm Rheoli Plant/ Oedolion	Dyddiad: 22.12.23	Cadarnhawyd gan: J Llewellyn Cyngor	Dyddiad: Ionawr 2024
Cyfrifoldeb Arweiniol: Joe Rhys Jones	Awdur: Laura Roberts	Dyddiad Gweithredu: Mawrth 2024	Dyddiad Adolygu: Mawrth 2025
Canlyniad yr Adolygiad:			

Tabl Cynnwys

Cynnwys	Tudalen
Cyflwyniad	4
Cŵn ac Anifeiliaid Anwes Peryglus	4
Asesu ac adolygu cŵn ac anifeiliaid anwes yn yr aelwyd faethu	4 - 5
Ystyriaethau Cyfatebol	5
Materion Asesu Risg Allweddol	6
Camau gweithredu os bydd plentyn yn cael ei anafu gan anifail anwes	6

Cyflwyniad:

Wrth asesu neu adolygu gofalwyr maeth (a gofalwyr maeth / perthnasau posibl) nid oes gofyniad statudol i gynnal asesiad ci a/neu anifeiliaid anwes er bod **Rheoliad 7(5)(a)** yn datgan y dylai darparwr gwasanaethau maethu gael "*unrhyw wybodaeth arall y mae'n ystyried ei bod yn berthnasol*" ac **mae Rhan 2 Atodlen 1 paragraff 15** yn cyfeirio at "*weithgareddau a diddordebau hamdden*".

Mae'r polisi hwn yn nodi sut mae'r Gwasanaethau Maethu'n anelu at fabwysiadu faethu/teulu. Gall cŵn ac anifeiliaid anwes domestig eraill helpu i ddarparu canlyniadau cadarnhaol iawn i blant sy'n cael eu maethu a'u cynorthwyo i gyflawni profiadau teuluol cadarnhaol a rennir. Fodd bynnag, gall cŵn a rhai anifeiliaid anwes hefyd gyflwyno heriau difrifol i aelwyd ac ar adegau gallant hyd yn oed fod yn tynnu sylw neu risg i'r brif dasg o ddarparu gofal o ansawdd uchel i blant.

Mae'r polisi hwn yn cydnabod bod diogelu a hyrwyddo lles y plentyn o'r pwys mwyaf. Gan gydnabod deddfwriaeth sylfaenol a chanllawiau perthnasol, dylai asesiad anifeiliaid anwes fod yn rhan o asesiad maethu a chynnwys y canlynol:

- Manylion sylfaenol gan gynnwys personoliaeth a hanes.
- Trefniadau byw, hyfforddiant, arferion gan gynnwys iechyd a hylendid
- Unrhyw faterion sy'n peri pryder neu ddiogelwch a sut y bydd / y rhain yn cael sylw.
- Dylai arsylwadau'r ymarferydd o'r anifail anwes a rhyngweithio â darpar riant maeth ac eraill ddull pragmatig fod yn berthnasol.
- Mewn rhai achosion, efallai y bydd angen asesiad anifeiliaid anwes arbenigol.
- Dylid cymryd dull pragmatig o ymdrin â phob asesiad anifeiliaid anwes a bod yn ymwybodol o'r dasg faethu bob amser.

Cŵn ac anifeiliaid anwes peryglus:

Ni fydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn cymeradwyo gofalwyr maeth/gofalwyr sy'n berthnasau sy'n cadw unrhyw gi a restrir o dan Ddeddf Cŵn Peryglus 1991 (diwygiwyd 1997), neu lle mae'r darpar ofalwr maeth/gofalwr sy'n berthnasau yn berchen ar unrhyw anifail anwes a restrir yn Neddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976.

Os yw gofalwr maeth / perthynas cymeradwy yn caffael ci peryglus/gwaharddedig, byddai angen terfynu eu cymeradwyaeth pe na bai'n barod i roi'r gorau i berchnogaeth.

Bydd y Gwasanaeth Maethu yn gofyn am gyngor a chefnogaeth briodol gan yr RSPCA os bydd unrhyw ansicrwydd ynghylch brîd anifail neu gi neu botensial risg.

Asesu ac adolygu cŵn ac anifeiliaid anwes yn yr aelwyd faethu:

Bydd angen asesiadau pan fydd cais i gael ei ystyried yn ddarpar ofalwr maeth a phryd bynnag y cyflwynir anifail anwes newydd i aelwyd maethu/perthynas sy'n bodoli eisoes.

Bydd asesiad cychwynnol a chanllawiau yn cael eu cynnig yn y cam ymweld â chartrefi cychwynnol recriwtio ar gyfer ymgeiswyr a byddant yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad ymweliadau cartref. Os oes unrhyw faterion difrifol yn codi ynghylch perchenogaeth anifeiliaid anwes (ee, gwahardd brîd o dan ddeddfwriaeth) neu reoli anifeiliaid anwes, yna cynghorir ymgeiswyr na fyddwn yn gwneud y cais.

Cynigir asesiad cychwynnol a chanllawiau ar gam cychwynnol asesiadau teulu a ffrindiau ac fe'u cynhwysir yn yr adroddiad asesu hyfywedd. Os oes unrhyw faterion difrifol yn codi ynghylch perchenogaeth anifeiliaid anwes (ee, gwahardd brîd o dan ddeddfwriaeth) neu reoli anifeiliaid anwes, yna cynghorir ymgeiswyr na fyddwn yn dilyn yr asesiad.

Ar ddechrau asesiad ffurfiol Ffurflen F/teulu a ffrindiau, bydd asesu staff yn cwblhau'r Asesiad Anifeiliaid Anwes/Holiadur Gwybodaeth Cŵn. Mae'r ffurflenni yn ei gwneud yn ofynnol i'r perchennog/perchenogion ddarparu gwybodaeth fanwl am y math a'r nifer o gŵn/anifeiliaid anwes ar yr aelwyd ac unrhyw broblemau effaith posibl i blant a roddir. Mae'r ffurflenni asesu yn ei gwneud yn ofynnol i berchennog/perchnogion anifeiliaid anwes gymryd cyfrifoldeb am ddarparu manylion pam fod gan eu ci/anifeiliaid anwes y natur briodol i ddarparu ar gyfer plant maeth sy'n byw'n ddiogel yng nghartref y teulu ac mae'n gydnaws â'r dasg faethu.

Wrth asesu darpar ofalwyr, bydd y Gwasanaeth Maeth yn sicrhau bod cŵn ac anifeiliaid anwes yn cael sylw ac ystyriaeth, yn enwedig casglu tystiolaeth ynghylch natur a phersonoliaeth unrhyw gŵn ar yr aelwyd. Cyfrifoldeb yr ymgeisydd / gofalwr maeth yw dangos bod natur ci (neu lle bo hynny'n berthnasol, anifail anwes arall) yn gydnaws â'r dasg faethu.

Dylai staff ofyn i berchnogion am unrhyw dystiolaeth ategol (e.e. mynychu hyfforddiant trin / ufuddhau; cofnodion milfeddygol / brechu) a all gynorthwyo gyda sicrwydd ynghylch ymddygiad a rheolaeth anifeiliaid anwes. Os oes materion difrifol sy'n peri pryder ynghylch risg posibl ci sy'n deillio o'r asesiad, efallai y gofynnir am asesiad arbenigol.

Dylai ffurflenni Asesu Cŵn / Anifeiliaid Anwes wedi'u llofnodi gan yr ymgeisydd / gofalwr gael eu lanlwytho i'r ffeil gofalwr a chopïau a gedwir gan yr ymgeisydd / gofalwr.

Bydd unrhyw gi neu anifail anwes newydd sy'n dod i mewn i'r cartref ar ôl cael ei gymeradwyo neu cyn adolygiad gofalwr maeth yn gofyn i'r Gweithiwr Cymdeithasol Goruchwyllo (Maethu) gwblhau Ffurflen Asesu Cŵn / Anifeiliaid Anwes gyda'r gofalwr maeth a chadarnhau'r wybodaeth hon yn yr Adolygiad Gofalwr Maeth nesaf. Os oes unrhyw amheuaeth ynghylch addasrwydd arbenigwr anifeiliaid dylid gofyn barn gan filfeddyg neu'r RSPCA.

Cyfateb:

Rhaid i ystyriaethau cyfatebol cyn i blentyn gael ei leoli o fewn teulu maeth gynnwys asesiad risg. Dylai hyn gynnwys agwedd/profiad y plentyn o anifeiliaid anwes, unrhyw alergeddau, ac unrhyw risgiau eraill a gallu'r plentyn i fyw mewn cartref lle mae anifeiliaid anwes. Er enghraifft, a yw'r plentyn yn ofni cŵn; a yw diwylliant y plentyn yn gweld cŵn mewn goleuni penodol; A yw'r plentyn wedi cael ei adnabod i drin anifeiliaid?

Materion Asesu Risg Allweddol:

Cydnabyddir y gall cŵn ac anifeiliaid anwes eraill ymosod ar blant. Er bod maint ci yn bwysig, yn enwedig pan fo plant bregus yn cymryd rhan, gall brîd y ci nodi'r tueddiad neu'r gallu i fod yn ymosodol. Efallai y bydd cŵn bach yn ymosod, ond cŵn mwy sydd â'r nerth i fodelu neu ladd. Felly, wrth asesu teulu, dylid ystyried hyn wrth wneud yr argymhelliad terfynol i'r Panel.

Dylai'r Panel Maethu ystyried unrhyw gŵn neu anifeiliaid anwes wrth gymeradwyo teulu ac i roi ystyriaeth gyfatebol. Rhaid i'r asesiadau gynnwys y risg bosibl a berir gan anifail penodol ac agwedd a dull y gofalwr o fod yn berchen ar anifail anwes.

Dylid gofyn i ofalwyr maethu/perthnasau am unrhyw fanylion am hyfforddiant cŵn/dosbarthiadau ufudd-dod a gynhaliwyd.

Camau gweithredu os bydd plentyn yn cael ei anafu gan anifail anwes:

Os yw ci neu anifail anwes arall yn y cartref yn brathu, yn crafu neu'n anafu plentyn maeth mewn unrhyw ffordd, rhaid i'r gofalwr maethu/perthynas gymryd y camau canlynol ar unwaith:

- Tynnwch yr anifail o'r cartref.
- Rhoi cymorth cyntaf priodol i'r plentyn a cheisiwch gyngor / sylw meddygol cyn gynted â phosibl
- Rhoi gwybod i'r Gweithiwr Cymdeithasol Goruchwyllo Maeth a Gweithiwr Cymdeithasol y Plentyn (neu wasanaethau y tu allan i oriau y tu allan i'r diwrnod gwaith)

- Cwblhewch ac ymlaen at ffurflen cofnodi Damweiniau / Digwyddiad Gweithiwr Cymdeithasol Goruchwyllo a chofnodi'r digwyddiad ar ddalen cofnodi llaeth dyddiol / wythnosol.

Enw Polisi: Polisi Cofnodi ar gyfer Gofalwyr Maeth

Rhif y fersiwn:

Statws:
(drafft/terfynol)

Dyddiad ysgrifenedig:

Dyddiad cyhoeddi ar
gyfer ymgynghori

- Materion ymarfer neu hyfforddiant cysylltiedig sy'n seiliedig ar dystiolaeth
- Unrhyw feysydd ymarfer a fyddai o fudd i ofal defnyddwyr gwasanaeth drwy gael eu hychwanegu at y ddogfen, neu unrhyw agweddau eraill ar ymarfer y dylid eu cynnwys yma
- Unrhyw gamgymeriadau ffeithiol neu wallau yn y ddogfen
- Materion cysylltiedig eraill a fyddai'n helpu i lywio'r polisi.

Defnyddiwch y lle isod a gorlifo ar gyfer eich sylwadau.

Byddai'n ddefnyddiol pe gallech ddyddio eich sylwadau.

Mae croeso i chi ychwanegu neu atal eich manylion adnabod eich hun fel y gwelwch yn dda.

Dychwelwch eich sylwadau at Laura Roberts

Os hoffech gael y wybodaeth hon mewn iaith neu fformat arall, cysylltwch â'r Laura Roberts

Atodiad 1

MANYLION SYLFAENOL

Enw'r perchennog(ion)			
Enw'r ci			
Rhyw	Gwryw / Benyw	Sbaddu?	Do/Naddo
Dyddiad geni		Oed	
Brid			
Gwybodaeth brid			

PERSONOLIAETH A HANES

Disgrifiwch bersonoliaeth ac ymddygiad cyffredinol y ci
Disgrifiwch yr hyn sy'n hysbys am hanes y ci

TREFNIADAU BYW, HYFFORDDIANT AC ARFERION

Lle mae'r ci yn byw ac yn cysgu?

Beth yw trefn ddyddiol y ci?

Ydy'r ci wedi cael ei hyfforddi'n ffurfiol neu'n anffurfiol?

I ba raddau y bydd y ci yn dilyn gorchmynion sylfaenol?

IECHYD A HYLENDID

Beth yw'r trefniadau ar gyfer bwydo'r ci?	
Ble mae toiled y ci ac, os yw'n berthnasol, sut mae'r gwastraff yn cael ei waredu?	
A yw'r ci yn cael brechiadau rheolaidd a thriniaeth ataliol ar gyfer mwydod, chwain a llau, ac ati?	
A yw'r ci wedi'i gofrestru gyda milfeddyg?	Do/Naddo
Oes gan y ci yswiriant iechyd neu drefniadau eraill?	Oes/Nac oes
<i>Os mai'r ateb yw 'na' i'r naill neu'r llall o'r uchod, yna rhowch fanylion isod</i>	
Manylion / unrhyw wybodaeth bellach mewn perthynas ag iechyd a hylendid	

DIOGELWCH

Sut mae'r ci yn ymateb i gŵn eraill?
Sut mae'r ci yn ymateb i bobl yn gyhoeddus a phryd maen nhw'n ymweld â'r cartref?
Pa gyswllt sydd gan y ci gyda phlant a sut mae e/hi'n ymateb iddyn nhw?

RHESTR WIRIO DIOGELWCH

Ydy'r ci erioed wedi brathu unrhyw un?	Do/Naddo
A yw'r ci erioed wedi tynnu neu daro at unrhyw un?	Do/Naddo
A yw'r ci erioed wedi dangos arwyddion o ymddygiad ymosodol i unrhyw un?	Do/Naddo
Ydy'r ci erioed wedi ymladd gyda chi arall heblaw mewn chwarae?	Do/Naddo
A yw'r ci yn mynd ar ôl a/neu'n lladd anifeiliaid bach?	Do/Naddo
Ydy'r ci yn ofnus o grio babanod/gweiddi plant?	Ydy/Nac ydy
Ydy'r ci yn mynd yn rhy gyffrous pan fydd pobl yn rhedeg o gwmpas?	Ydy/Nac ydy
<i>Os mai'r ateb yw 'do neu ydy' i unrhyw un o'r uchod, yna rhowch fanylion isod a rhowch ystyriaeth ofalus ynghylch a oes angen asesiad arbenigol o gŵn</i>	

A all y perchennog gyffwrdd â bowlen fwyd y ci wrth fwyta?	Gall/Na
A all y perchennog dynnu teganau o'r ci os yw'n gyffrous iawn?	Gall/Na
A yw'r ci yn goddef cael ei faldodi/archwilio'n gorfforol?	Ydy/Nac ydy
A all y perchennog wthio'r ci o gwmpas mewn modd chwareus?	Ie/Nac oes
<i>Os mai'r ateb yw 'na' i unrhyw un o'r uchod, yna rhowch fanylion isod a rhoi ystyriaeth ofalus i weld a oes angen asesiad arbenigol ar gŵn.</i>	
A oes angen asesiad cŵn arbenigol oherwydd atebion uchod neu am unrhyw reswm arall?	Oes/Nac oes
Manylion/rhagor o wybodaeth	

BRIDIO/CYFLOGAETH

Os yw'r perchnogion yn defnyddio eu cartref ar gyfer bridio, meithrin perthynas amhriodol neu redeg cennelau, yna nodwch oblygiadau hyn ar gyfer maethu neu fabwysiadu isod

SYLWADAU GWEITHWYR CYMDEITHASOL

Asesu sylwadau'r gweithiwr cymdeithasol o'r ci yn ystod ymweliadau â'r cartref, gan gynnwys unrhyw sylwadau ar ymddygiad, hylendid neu ddiogelwch
--

CRYNODEB A DADANSODDIAD GWAITH CYMDEITHASOL

Addasrwydd/arwyddocâd y ci hwn mewn perthynas â maethu neu fabwysiadu

Pa gamau, os o gwbl, sydd angen eu cymryd i leihau unrhyw risgiau rhagweladwy?

Enw asesu gweithiwr cymdeithasol

Llofnod asesu gweithiwr cymdeithasol

Dyddiad

DATGANIAD YMGEISYDD/GOFALWR MAETH

- Mae'r wybodaeth a ddarperir uchod yn ffeithiol gywir ac rwyf wedi rhannu'r holl wybodaeth berthnasol am ein ci yn llawn ac yn onest.
- Rwy'n ymrwymo i ddarparu unrhyw oruchwyliaeth angenrheidiol i'r ci a'r plentyn/plant er mwyn lleihau'r risg o niwed i'r naill na'r llall.

Unrhyw sylwadau

--

Llofnod ymgeisydd/gofalwr maeth 1	
Dyddiad	
Llofnod ymgeisydd/gofalwr maeth 2	
Dyddiad	